

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата медичних наук

Демянчука Віталія Богдановича

на дисертаційну роботу Дядюна Дмитра Миколайовича

**«Діагностика та хірургічне лікування первинних неміксомних пухлин
серця»,**

поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.124

при Національному університеті охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика МОЗ України

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

(наукова спеціальність «Серцево – судинна хірургія»)

Науковий керівник – Вітовський Р.М., д.мед.н., професор кафедри хірургії серця та магістральних судин НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Актуальність теми дисертації

Первинні неміксомні пухлини серця являють собою рідкісну патологію з надзвичайно несприятливим природнім перебігом, вкрай різноманітною клінічною картиною захворювання і складністю прижиттєвої діагностики, що обумовлює необхідність, в першу чергу, подальших досліджень щодо стандартизації підходів і критеріїв до її діагностичного пошуку.

Хірургічне втручання – є найефективнішим методом лікування, який статистично достовірно дозволяє подовжити тривалість і підвищити якість життя пацієнтів. З академічної точки зору, безумовно, цей метод є розділом онкохірургії найважливішим завдання якої - забезпечення радикальності втручання. Питання уникнення рецидивування новоутворень до сьогодні залишається актуальним, про що свідчать літературні повідомлення, які значно частіше публікуються в останні роки.

Таким чином, проблема вкрай високої летальності серед пацієнтів, невизначеність діагностичних прийомів, підвищення безпечності та ефективності хірургічного втручання, запобігання і лікування ранніх і віддалених післяопераційних ускладнень все це, на сьогодні, залишається предметом сучасних світових досліджень.

Вирішенню цих та інших завдань і присвячена дисертаційна робота доктора Дядюна Д.М. яку вважаю актуальною, своєчасною та перспективною.

Зв'язок теми дисертації з державними чи галузевими науковими програмами

Дисертаційна робота виконана на основі науково-дослідної роботи відділу хірургічного лікування поліорганної патології ДУ “Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова НАМН України” «Розробити та вдосконалити диференційну діагностику та хірургічне лікування первинних неміксомних пухлин серця» (№ державної реєстрації 0117U000494), терміни виконання 2017 – 2019 рр. Автор дисертації був співвиконавцем цієї теми.

Наукова новизна дослідження та одержаних результатів

Серед положень отриманої наукової новизни дисертаційної роботи, слід відзначити наступні:

- в роботі всебічно вивчені особливості клінічних проявів, розроблені кількісні диференційно-діагностичні ознаки первинних неміксомних пухлин серця, що дозволяють запідозрити наявність новоутворення і своєчасно направити хворого на додаткові інструментальні дослідження;
- вивчено діагностичні можливості спеціальних методів дослідження, завдяки яким об'єктивізується діагноз новоутворення серця з

виділенням провідної ролі ЕхоКГ в діагностиці цих новоутворень та з акцентом на інформативність таких методів, як контрастне КТ і МРТ;

- визначено низку хірургічних принципів, спрямованих на профілактику фрагментації новоутворення під час його видалення для запобігання матеріальної емболії.;

- на основі аналізу безпосередніх та віддалених результатів хірургічного лікування розроблено та впроваджено в практику методику виконання операцій у пацієнтів із злоякісними пухлинами серця, спрямовану на зменшення частоти післяопераційних ускладнень.

Теоретичне значення результатів дослідження

Дисертантом була виконана оцінка, аналіз, порівняння (в т.ч. між собою) та статистична обробка клінічних симптомів/показників доброякісних неміксомних і злоякісних неміксомних пухлин та визначена їх залежність від величини, локалізації, характеру ураження серцевих структур і стінок камер серця. В результаті аналізу було визначено, що за характером зростання неміксомні доброякісні пухлини можна поділити на пухлини з переважним ураженням клапанних структур та пухлини інтраміокардіального зростання, що мімікрує характер злоякісних неміксомних пухлин.

Практичне значення отриманих результатів дослідження

Доведено, що визначальним в ефективності хірургічного лікування первинних неміксомних доброякісних пухлин є своєчасна діагностика захворювання, що дозволяє радикально провести втручання, забезпечивши при цьому максимальний гемодинамічний, а в подальшому клінічний ефект і прогноз.

Доведено, що при виконанні операцій з приводу первинних неміксомних пухлин серця слід володіти всім арсеналом хірургічних маніпуляцій, включаючи ендоскопічну техніку та інструментарій, що часто може знадобитися для досягнення радикальності і повної ефективності

операції, враховуючи також і трансплантацію серця, як максимально радикальний метод хірургічного лікування.

Результатами дослідження доведено, що при вчасній діагностиці та досягненні максимальної радикальності операції рецидиви захворювання не спостерігаються, а тривалість та якість життя хворих можуть не відрізнятись від цих показників в загальній популяції.

Визначено, що хірургічне лікування первинних неміксомних злоякісних пухлин повинно бути направлено на максимально радикальне видалення новоутворення та відновлення адекватної внутрішньосерцевої гемодинаміки, а в разі нереальності виконання радикальної операції, ізоляцію, по можливості, пухлинної тканини від прямого контакту з кров'ю для профілактики швидкого рецидивного внутрішньосерцевого зростання новоутворення.

Ступінь обґрунтованості та вірогідності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

За своїм змістом, об'ємом, структурою та оформленням дана дисертаційна робота відповідає основним нормативним положенням, що застосовуються для рукописів дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Дисертаційна робота викладена на 249 сторінках друкованого тексту і складається з анотації, вступу, огляду літератури, трьох розділів власних матеріалів дослідження, аналізу та узагальнення отриманих результатів дослідження, висновків, списку використаної літератури та додатку.

Результати проведеного дослідження вирішують поставлені завдання і мають важливе науково – практичне значення, покращують результати хірургічного лікування пацієнтів з первинними неміксомними пухлинами серця.

Кількість проаналізованих пацієнтів (103) та обсяг проведених клінічних, лабораторних, інструментальних досліджень та отриманих результатів, методи статистичної обробки даних є коректними необхідними і достатніми для отримання достовірних результатів, обґрунтування наукових положень і формулювання висновків.

Висновки відповідають поставленим завданням дослідження і впливають із результатів проведеного дослідження.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях

За темою дисертації дослідження опубліковано 18 статей, з яких 14 – статті у фахових наукових виданнях, рекомендованих МОН України, 3 – у виданнях, що індексуються міжнародною наукометричною базою Scopus. Отримано 3 патенти на корисну модель, що безпосередньо пов'язані з темою дисертації.

Недоліки дисертаційної роботи щодо змісту та оформлення

Робота написана літературною українською мовою, грамотна, проте з незначною кількістю орфографічних і граматичних помилок, які суттєво не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

В процесі аналізу роботи до дисертанта виникли деякі питання:

1. На Вашу думку, на скільки виправдано використання мініінвазивних доступів у пацієнтів з пухлинами серця в загалі? Чи є можливим досягнути радикальності хірургічного втручання використовуючи міні доступи?
2. З якою частотою зустрічаються пацієнти з неоперабельними формами злоякісних пухлин серця? Яка тактика і як діяти коли стернотомія вже виконана?

Практичне втілення результатів дисертації

Отримані результати роботи використовуються в практичній медицині на базі клінічних відділень ДУ «НІССХ імені М.М. Амосова НАМН України». Основні науково – практичні положення використовуються у навчальному процесі кафедри хірургії серця та магістральних судин НУОЗ України імені П.Л. Шупика.

Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Оформлення, зміст, проведений аналіз, сформульовані висновки відповідають вимогам та визначають науково – практичну важливість даної роботи. Тому дисертаційна робота Дядюна Д.М. на тему «Діагностика та хірургічне лікування первинних неміксомних пухлин серця» повністю відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. №44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 19.08.2015 р. № 40, які пред'являються до наукового захисту ступеня доктора філософії і може бути представлена до офіційного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді з наступним присудженням наукового ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент:

Заступник генерального директора
з хірургії ДУ «Інститут серця
МОЗ України»
к. мед. н.,

В. Б. Демянчук